

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.
Pārskatīta 01.10.2017.

1. Vielas/maisījuma un uzņēmēj sabiedrības/uzņēmuma apzināšana

1.1. Produkta identifikators:

Stimelit ST 1.04 MOSAIC

1.2. Vielas vai maisījuma attiecīgi apzinātie lietojuma veidi un tādi, ko neiesaka izmantot

Flīžu cementa līme, C2TE LST EN 12004.

Nav ieteicams izmantot darbiem, kas nav iepriekš minēti.

1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju

Piegādātājs: UAB „MV Stimelit”

Adrese: *Paneriškių g. 5M, 02300 Viļņa (Vilnius)*

Tālr./fakss: +370 (5) 2601983; +370 (5) 2601982

Tālrunis steidzamām uzziņām: +370 655 21356

1.4. Tālruņa numurs ārkārtas gadījumiem

Latvijas palīdzības dienestu

Tālrunis: 112

2. Bīstamības apzināšana

2.1. Vielas vai maisījuma klasificēšana

Klasifikācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008

Bīstamības klase	Bīstamības kategorija	Bīstamības frāzes
Ādas kairinājums	2	H315: Kairina ādu
Nopietns acu bojājums/acu kairinājums	1	H318: Izraisa nopietnus acu bojājumus
Sensibilizācija saskarē ar ādu	1B	H317: Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu (vienreizēja iedarbība) – elpceļu kairinājums	3	H335: Var izraisīt elpceļu kairinājumu

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.

Pārskatīta 01.10.2017.

2.2. Marķējuma elementi

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008
Bīstamības piktogrammas

Signālvārds: **BĪSTAMI**

Papildu informācija uz etiķetes:
Portlandcements

Bīstamības frāzes

- H318 Izraisa nopietnus acu bojājumus.
H315 Kairina ādu.
H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju.
H335 Var izraisīt elpceļu kairinājumu.

Drošības prasību apzīmējumi

- P102 Sargāt no bērniem.
P280 Izmantot aizsargcimdus/aizsargapģērbu/acu aizsargus/sejas aizsargus.
P305+P351+P338+P310 SASKARĒ AR ACĪM: uzmanīgi izskalot ar ūdeni vairākas minūtes. Izņemt kontaktlēcas, ja tās ir ievietotas un ja to var vienkārši izdarīt. Turpināt skalot. Nekavējoties sazināties ar SAINDĒŠANĀS INFORMĀCIJAS CENTRU vai ārstu.
P302+P352+P333+P313 SASKARĒ AR ĀDU: nomazgāt ar lielu ziepju un ūdens daudzumu. Ja rodas ādas iekaisums vai izsitumi: lūdziet mediķu palīdzību.
P261+P304+P340+P312 Izvairīties ieelpot utekļus/tvaikus/gāzi/dūmus/izgarojumus/smidzinājumu. JA IEELPOTS: iznest cietušo svaigā gaisā un nodrošināt atpūtu. Sazinieties ar SAINDĒŠANĀS INFORMĀCIJAS CENTRU vai ārstu, ja Jums ir slikta pašsajūta.
P501 Izmest saturu/iepakojumu saskaņā ar vietējiem/reģionālajiem/nacionālajiem/starptautiskajiem noteikumiem.

2.3. Citi apdraudējumi

Cements netiek iekļauti stabilu vielu grupā, kas bioloģiski uzkrājas un ir toksiskas, vai ļoti stabilu vielu grupā, kas bioloģiski uzkrājas (saskaņā ar REACH Regulas Nr. 1907/2006 XIII pielikumu).

Portlandcements putekļi var kairināt elpceļus.

Cementam reaģējot ar ūdeni, veidojas spēcīgs sārmu šķīdums. Paaugstinātās sārmainības dēļ mitrs cements var izraisīt ādas un acu kairinājumu. Atsevišķām personām var izraisīt alerģisku reakciju ūdenī šķīstošā Cr (VI) daudzuma dēļ.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.
Pārskatīta 01.10.2017.

3. Sastāvs/informācija par sastāvdaļām

3.1. Maisījumi

Bīstami komponenti:

CAS Nr.	EINECS Nr.	Ķīmiskais nosaukums	Koncentrācija (%) no produkta masas	Klasifikācija saskaņā ar CLP Nr. 1272/2008/EK
65997-15-1	266-043-4	Portlandcements (šķīstošā hroma VI koncentrācija ne lielāka kā 0,0002%)	15-20	Kairina ādu, 2, acis 1- H315, H319; STOT SE 3 - H335; ādas sensibil. 1B- 317.

4. Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

Vispārīgas piezīmes

Personām, kuras sniedz pirmo palīdzību, aizsardzības līdzekļi nav nepieciešami. Šīm personām ir jāizvairās no saskares ar mitru cementu vai maisījumiem, kas satur mitru cementu.

Pēc saskares ar acīm

Neberzēt acis, lai izvairītos no iespējamiem mehāniskiem radzenes bojājumiem. Izņemt kontaktlēcas. Rūpīgi izskalot ar ūdeni, skalot aptuveni 20 min., lai izskalotu visus putekļus. Ja iespējams, izmantot fizioloģisko šķīdumu (0,9% NaCl). Sazinieties ar profesionālu mediķi vai acu ārstu.

Pēc saskares ar ādu

Ja sauss cements nokļūst uz ādas, notīrīt to un nomazgāt ar lielu daudzumu ūdens.

Ja uz ādas nokļūst slapjš/mitrs cements, nomazgāt ar lielu daudzumu ūdens.

Novilkt piesārņoto apģērbu, apavus, brilles u. tml. Pirms izmantot šos priekšmetus atkārtoti, rūpīgi tos notīrīt.

Ja parādās izsitumi vai apdegumi, vērsties pie speciālista.

Pēc ieelpošanas

Izvest cietušo svaigā gaisā, cietušajam jāatrodas tā, lai viņš varētu brīvi elpot. Ja ir slikta pašsajūta, parādās klepus vai citi simptomi, obligāti meklēt medicīnisku palīdzību.

Pēc norīšanas

Neizraisīt vemšanu. Ja cietušais nav zaudējis samaņu, likt izskalot muti ar ūdeni, dot dzert daudz ūdens. Nekavējoties meklēt medicīnisku palīdzību.

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme (akūta un aizkavēta)

Kontakts ar acīm: Ja acīs nokļūst sauss vai mitrs cements, tas var izraisīt nopietnus un potenciāli neatgriezeniskus bojājumus.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.

Pārskatīta 01.10.2017.

Kontakts ar ādu: Ilgstoša kontakta gadījumā, nokļūstot uz mitras ādas (sviedru vai mitruma dēļ), cements var izraisīt sūrstēšanu, atkārtota kontakta gadījumā var izraisīt dermatītu. Ilgstošs kontakts ar cementu vai betonu un mitru ādu var izraisīt ādas kairinājumu, dermatītu vai apdegumus. Sīkāk skat. norādi [1].

Ja ieelpots: Pastāvīgi ieelpojot cementa putekļus, var saslimt ar plaušu slimībām.

Vide: Cementa nav kaitīgs apkārtējai videi, ja tiek izmantots saskaņā ar noteiktajiem lietošanas nosacījumiem.

4.3. Norāde par nepieciešamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi

Vēršoties pie mediķiem, uzrādīt šo drošības datu lapu.

5. Ugunsdzēsības pasākumi

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi

Cements nav degošs.

5.2. Īpaša vielas vai maisījuma izraisīta bīstamība

Cements nav degošs vai sprādzienbīstams, un tas neveicina citu savienojumu vai vielu sprāgšanu.

5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem

Cements neizraisa ugunsgrēka risku. Ugunsdzēsējiem nav nepieciešami īpaši aizsardzības līdzekļi.

6. Pasākumi nejaušas noplūdes gadījumos

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām

6.1.1. Personām, kuras nav apmācītas ārkārtas situācijām

Izmantot individuālās aizsardzības līdzekļus, kas noteikti 8. iedaļā, un ņemt vērā 7. iedaļas drošības prasības.

6.1.2. Ārkārtas palīdzības sniedzējiem

Avārijas procedūras nepiemēro.

Ja ir daudz putekļu, ir jāizmanto respiratori, lai aizsargātu elpceļus.

6.2. Vides drošības pasākumi

Nenoskalot cementu kanalizācijas un drenāžas sistēmās vai citās ūdenstilpnēs.

6.3. Ierobežošanas un savākšanas paņēmieni un materiāli

Savākt izbirušo vielu un izmantot.

Sausa cements

Savākt sausā veidā, nesacelot putekļus, piemēram, ar putekļu sūcēju (pārnēsājamie industriālie, ar ierīkoti paaugstinātas efektivitātes daļiņu filtriem (HEPA filtrs) u. tml.). Neizmantojot saspiegtu gaisu.

Ja ir sacelti putekļi, veikt mitro tīrīšanu: izmantojot ūdens smidzinātāju vai šļūteni (izsmidzināt ūdeni, lai nesaceltu putekļus). Mitru cementu savākt (skat. „Mitrš cementš”).

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.

Pārskatīta 01.10.2017.

Ja mitrā tīrīšana vai uzsūkšana nav iespējama, bet iespējama tīrīšana sausā veidā, izmantojot birstes, darbiniekiem ir jāvelk atbilstoši individuālās aizsardzības līdzekļi. Nepieļaut putekļu sacelšanos.

Neieelpot cementu un nepieļaut saskari ar ādu. Cementu savākt un ievietot maisos vai citā tarā. Pirms likvidēšanas ļaut cementam sacietēt un rīkoties, kā noteikts 13. iedaļā.

Mitrs cements

Mitru cementu savākt tarā. Ļaut vielai izžūt un sacietēt, bet atkritumus apsaimniekot, kā noteikts 13. iedaļā.

6.4. Atsauces uz citām iedaļām

Sīkāk skat. 8. un 13. iedaļu.

7. Lietošana un glabāšana

Neuzglabāt un neizmantot blakus pārtikai, dzērieniem vai smēķēšanai paredzētām vielām.

7.1. Piesardzība drošai lietošanai

Sargāt no mitruma. Sargāt no bērniem. Nepieļaut nokļūšanu uz ādas. Nepieļaut nokļūšanu acīs. Nesacelt putekļus. Ugunsdrošība un sprādzienbīstamība: nav jāveic nekādi īpaši pasākumi.

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība

Maisījums ir jāuzglabā slēgtā iepakojumā sausā un vēsā vietā. Sargāt no pārlietu liela mitruma, lai izvairītos no kvalitātes pasliktināšanās.

Maisiem ir jābūt novietotiem stabili.

7.3 Konkrēts(-i) galalietošanas veids(-i)

Nav norādījumu.

7.4. Ūdenī šķīstošs hroms (VI)

Šis maisījums nesatur vairāk kā 0,0002% ūdenī šķīstoša hroma (VI).

8. Iedarbības pārvaldība (individuālā aizsardzība)

8.1. Pārvaldības parametri

Iedarbības robežvērtības			
Ķīmiskā viela		Iedarbības robežvērtība, ilgtermiņa, mg/m ³	Piezīmes
Nosaukums	CAS Nr.		
Cementa putekļi: ieelpošanas frakcija alveolas skaroša frakcija	65997-15-1	10 5	HN 23:2011

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.
Pārskatīta 01.10.2017.

8.2. Iedarbības pārvaldība

8.2.1. Atbilstoša tehniskā pārvaldība: Nodrošināt labu ventilāciju.

Elpošanas ceļu aizsardzība: Neieelpot putekļus. Ja ventilācija nav pietiekama, izmantot atbilstošus elpceļu aizsardzības līdzekļus, piem., maskas ar putekļu filtru (EN 141).

8.2.2. Individuālās aizsardzības līdzekļi, piemēram, individuālās aizsardzības aprīkojums

Vispārīgi:

Darba laikā, ja iespējams, izvairīties no tupēšanas uz ceļiem javā vai uz betona. Ja atrasties uz ceļiem ir absolūti nepieciešams, izmantot mitrumu necaurlaidīgus individuālās aizsardzības līdzekļus.

Neēst, nedzert un nesmēķēt, strādājot ar cementu, lai tas nenokļūtu uz ādas vai mutē.

Pirms sākt strādāt ar cementu, lietot aizsargkrēmu. Darba dienas beigās, pēc darba ar cementu vai vielām, kas satur cementu, darbiniekiem ir jānomazgājas dušā vai jāizmanto ādu mitrinoši līdzekļi.

Novilkt piesārņoto apģērbu, apavus, noņemt pulksteni u. c. un rūpīgi iztīrīt, pirms atkal tos izmantot.

Acu/sejas aizsardzība

Ir obligāti jāvelk EN 166 standartam atbilstošas aizsargbrilles un jāuzmanās, lai sauss vai mitrs cements nenokļūtu acīs.

Ādas aizsardzība

Ir obligāti jāvelk mitruma necaurlaidīgi aizsargcimdi, kas ir noturīgi pret izdīšanu un sārmiem (piem.: nitrilā mērcēti kokvilnas cimdi ar CE marķējumu) ar kokvilnas odiri, zābaki, jāvelk darba apģērbs ar garām piedurknēm. Var lietot ādas aizsargkrēmus, kas aizsargā ādu no ilgstoša kontakta ar mitru cementu. Īpaši jāuzmanās, lai mitrais cements neiekļūtu zābakos. Lai izvairītos no ādas problēmām, cimdi jāizmanto, ņemot vērā to maksimālo lietošanas laiku.

Noteiktos apstākļos, piem., klājot betonu, vajadzētu vilkt mitruma necaurlaidīgas bikses ar ceļu aizsargiem.

Elpošanas ceļu aizsardzība

Ja pastāvīgi pastāv risks nokļūt vidē, kurā ir liela putekļu koncentrācija, kas ir lielāka nekā iespējamās iedarbības robežvērtības, ir obligāti jāizmanto elpošanas ceļu aizsarglīdzekļi, kas ir piemēroti attiecīgam putekļu līmenim un atbilst EN standartiem (EN 149, EN 140, EN 14387, EN 1827 vai citiem).

Termiska bīstamība

Nepiemēro.

8.2.3. Vides apdraudējumu kontroles pasākumi

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.
Pārskatīta 01.10.2017.

Gaiss: Cementa daļiņu iedarbības uz vidi kontrole ir jāveic, ņemot vērā vispārīgo putekļu daļiņu emisijas tehnoloģiju un reglamentu.

Ūdens: Nenoskalot cementu noteksystemās vai ūdenstilpnēs, lai izvairītos no augsta pH. Ja pH pārsniedz pH 9, tam var būt negatīva ekotoksikoloģiska iedarbība.

Augsne un sauszeme: nav nekādu īpašu piesārņojuma likvidēšanas kontroles pasākumu.

9. Fizikālās un ķīmiskās īpašības

9.1. Informācija par fizikālajām un ķīmiskajām pamatīpašībām

Šī informācija tiek piemērota visam maisījumam.

- (a) Maisījums ir smalka cieta viela (pulveris pelēkā krāsā). Daļiņu pamatizmērs: 0-0.63 mm.
- (b) Smarža: nav smaržas.
- (c) Smaržas sliexsnis: nav, nav smaržas.
- (d) pH: (T = 20°C ūdenī, šķīdība ūdenī 1:2): 11-13,5
- (e) Kušanas temperatūra: > 1250°C.
- (f) Viršanas punkts un viršanas temperatūras diapazons: nepiemēro. Ja ir normāli atmosfēras nosacījumi, kušanas temperatūra ir >1250°C.
- (g) Uzliesmošanas temperatūra: nepiemēro, jo nav šķīdīga viela.
- (h) Iztvaikošanas ātrums: nepiemēro, jo nav šķīdīga viela.
- (i) Uzliesmojamība (cietām vielām, gāzēm): nepiemēro, jo ir cieta nedegoša viela un neizraisa vai neietekmē degšanu berzes dēļ.
- (j) Augstākā/zemākā uzliesmojamība vai sprādziena robežas: nepiemēro.
- (k) Tvaika spiediens: nepiemēro, jo kušanas temperatūra > 1250°C.
- (l) Tvaika blīvums: nepiemēro, jo kušanas temperatūra > 1250°C.
- (m) Relatīvais blīvums: 2,75-3,20; tilpumbļīvums: 0,9-1,5 g/cm³.
- (n) Šķīdība ūdenī (T = 20°C): aptuveni (0,1-1,5 g/l).
- (o) Sadalījuma koeficients: n-oktanols/ūdens: nepiemēro, jo ir neorganiska viela.
- (p) Pašaiždegšanās temperatūra: nepiemēro (nav pirofors materiāls – sastāvā nav metālorganisko, nemetālorganisko vai fosfīna savienojumu vai to atvasinājumu, kā arī citu piroforu sastāvdaļu).
- (q) Noārdīšanās temperatūra: nepiemēro.
- (r) Viskozitāte: nepiemēro cietām vielām.
- (s) Sprādzienbīstamība: nepiemēro. Nepiemīt sprādzienbīstama, nav pirofors materiāls. Notiekot ķīmiskām reakcijām, temperatūras vai spiediena iedarbībā gāze neizdalās ar tādu ātrumu, lai varētu kaitēt apkārtējai videi. Nevar izraisīt pašuzturošas ķīmiskas eksotermiskas reakcijas.
- (t) Oksidēšanās īpašības: nepiemēro, jo neizraisa degšanu un nereaģē ar degošām vai citām vielām.

9.2. Cita informācija

Nepiemēro.

10. Stabilitāte un reaģētspēja

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.
Pārskatīta 01.10.2017.

10.1. Reaģētspēja

Sajaucot ar ūdeni, maisījums sacietē un veido stabilu masu, kas nav reaģētspējīga normālos apstākļos.

10.2. Ķīmiskā stabilitāte

Ja tiek uzglabāts atbilstoši noteikumiem, produkts ir stabils (skat. 7. iedaļu), un to var uzglabāt kopā ar daudziem citiem būvmateriāliem. Maisījums ir jāuzglabā sausā vietā.

Izvairīties no kontakta ar nesaderīgām vielām.

Mitrs maisījums ir sārmaina viela, un tas nav saderīgs ar skābēm, amonija sāļiem, alumīniju un citiem metāliem, kas nav cēlmetāli. Maisījums šķīst sālsskābē, veidojas koroziju izraisošā silīcija tetrafluorīda gāze. Maisījums reaģē ar ūdeni, veidojot silikātus un kalcija hidroksīdu.

10.3. Bīstamu reakciju iespējamība

Nav zināmu bīstamu reakciju.

10.4. Apstākļi, no kuriem jāizvairās

Uzglabājot mitros apstākļos, maisījumā var veidoties sacietējumi un pasliktināties tā kvalitāte.

10.5. Nesaderīgi materiāli

Skābes, amonija sāļi, alumīnijs un citi metāli, kas nav cēlmetāli. Ir jāizvairās no nekontrolētas alumīnija pulvera izmantošanas mitrā cementā, jo veidojas ūdeņradis.

10.6. Bīstami noārdīšanās produkti

Nav zināmu bīstamu noārdīšanās produktu.

11. Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par toksikoloģisko ietekmi

Bīstamības klases	Kat.	Ietekme
Akūta toksicitāte – saskarē ar ādu	-	Ir veikts ierobežots izmēģinājumu skaits: trusis, 24 h, 2,000 mg/kg – bez letāliem gadījumiem. Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Akūta toksicitāte – ieelpojot	-	Akūts toksiskums ieelpojot nav konstatēts. Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Akūta toksicitāte – norijot	-	Izmēģinājumos ar cementa putekļiem norijot, nav konstatētas nekādas toksiskuma pazīmes. Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Kodīgums/kairinājums ādai	2	Saskaroties ar mitru ādu, cements var izraisīt pēkšņu ādas plaisāšanu. Ilgstoša saskare ar ādu var izraisīt nopietnus apdegumus.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.

Pārskatīta 01.10.2017.

Nopietns acu bojājums /kairinājums	1	Portlandcements klinkers izraisa nevienādu ietekmi uz radzeni, aprēķinātais kairinājums indekss - 128. Tiešs kontakts ar cementu var bojāt radzeni, izraisīt tūlītēju vai aizkavētu kairinājumu vai iekaisumu. Tiešs kontakts ar lielu daudzumu cementa var izraisīt nopietnas sekas: no vidēji nopietna acu kairinājuma (piem.: konjunktivīts vai blefarīts) līdz ķīmiskam apdegumam un aklumam.
Sensibilizācija, nonākot saskarē ar ādu	1B	Atsevišķām personām var parādīties ekzēma mitro cementa putekļu ietekmes dēļ. Augstā pH dēļ pēc ilgāka laika var izpausties kontaktdermatīts. Imūnsistēmas reakcijas dēļ uz ūdenī šķīstošo Cr (VI) cementa putekļi var izraisīt alerģisku kontaktdermatītu. Ietekme var izpausties dažādās formās – sākot no nelieliem izsitumiem līdz smagam dermatītam, un tās ir abu iepriekš minēto mehānismu sekas. Ja cementā ir reducētājs, kas reducē šķīstošo Cr (VI), ir ticams, ka tikmēr, kamēr hromāta mazināšanas darbības termiņš netiks pārsniegts, kairinājuma ietekmes nebūs [Norāde (3)].
Sensibilizācija ieelpojot	-	Nav nekādu elpceļu sensibilizācijas pazīmju. Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Cilmes šūnu mutācija	-	Nav nekādu pazīmju. Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Kancerogenitāte	-	Nav konstatēta saikne starp portlandcements ietekmi un vēzi. Epidemioloģiskajā literatūrā portlandcements netiek klasificēts kā kancerogēns (saskaņā ar ACGIH A4: trūkst datu, ka vielas, kas tiek uzskatītas par potenciāli tādām, kam ir kancerogēna ietekme uz cilvēkiem, varētu būt pārliecinoši novērtētas. <i>In vitro</i> (mēģenē) vai ar dzīvniekiem veiktie pētījumi neuzrāda kancerogēnu iedarbību, kas būtu pietiekama, lai klasificētu vielu, marķējot to ar vienu vai otru simbolu). Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Toksiskums reproduktīvajai sistēmai	-	Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu (STOT) (vienreizēja iedarbība)	3	Cementa putekļi vai kairināt rīkli un elpceļus. Pārsniedzot iespējamās ietekmes robežvērtības, var rasties klepus, šķavas vai elpošanas traucējumi. Kopumā pierādījumu tendences skaidri norāda, ka cementa putekļi ietekmē elpošanas funkcijas. Taču šobrīd pieejamie dati nav pietiekami, lai varētu precīzi noteikt ietekmes dozas un reakcijas attiecību.
Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu (STOT) (atkārtota iedarbība)	-	Konstatētas hroniskas obstruktīvās plaušu slimības (COPD) pazīmes. Spēcīgās ietekmes dēļ sekas ir nopietnas. Ja koncentrācija ir zema, hroniska ietekme nav konstatēta. Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.

Pārskatīta 01.10.2017.

Bīstamība ieelpojot	-	Nepiemēro, jo cementa netiek izmantots kā aerosols.
---------------------	---	---

Izņemot ādas sensibilizāciju, parastajam cementam tāpat kā portlandcements klinkerim piemīt tās pašas toksikoloģiskās un ekotoksikoloģiskās īpašības.

Ietekme uz veselību

Cementa putekļi var padarīt smagākas jau esošās elpceļu sistēmas slimības un/vai veselības traucējumus, tādus kā, piemēram, emfizēma vai astma un/vai esošās ādas vai acu slimības.

12. Ekoloģiskā informācija

12.1. Toksiskums

Produkts nav bīstams videi. Ekotoksiskuma testos, kas veikti ar portlandcements, iedarbojoties uz dafnijām (*Daphnia magna*) [skat. (5)] un aļģēm (*Selenastrum coli*) [skat. (6)], nav novērota vērā ņemama toksiska ietekme. Tādēļ nav iespējams noteikt LC_{50} un EC_{50} vērtības [skat. (7)]. Nav atklāta arī toksiska ietekme uz sedimentiem [skat. (8)]. Ja ūdenī nokļūst liels cementa daudzums, paaugstinās tā pH, tādējādi noteiktos apstākļos var rasties toksiska ietekme uz ūdens organismiem.

12.2. Noturība un spēja noārdīties

Nepiemēro. Cementam sacietējot, produkts nerada bīstamību videi.

12.3. Bioakumulācijas potenciāls

Nepiemēro. Cementam sacietējot, produkts nerada bīstamību videi.

12.4. Mobilitāte augsnē

Nepiemēro. Cementam sacietējot, produkts nerada bīstamību videi.

12.5. PBT un vPvB vielu novērtējuma rezultāti

Nepiemēro. Cementam sacietējot, produkts nerada bīstamību videi.

12.6. Cita nelabvēlīga iedarbība

Nepiemēro.

Informācija par maisījuma saturu:

Ekoloģiskā informācija	Portlandcements	Malšanas intensifikators
Toksicitāte	Nav akūti toksisks.	Šobrīd nav informācijas.
Noturība un spēja noārdīties	Nepiemēro, jo portlandcements klinkers ir neorganiska viela.	Šobrīd nav informācijas.
Bioakumulācijas potenciāls	Nepiemēro.	Šobrīd nav informācijas.
Mobilitāte augsnē	Nepiemēro, jo portlandcements klinkers ir neorganiska viela.	Šobrīd nav informācijas.
PBT un vPvB vielu novērtējuma rezultāti	Nepiemēro, jo portlandcements klinkers ir neorganiska viela.	Šobrīd nav informācijas.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.

Pārskatīta 01.10.2017.

Cita nelabvēlīga iedarbība	Nepiemēro.	Šobrīd nav informācijas.
----------------------------	------------	--------------------------

13. Apsvērumi, kas saistīti ar apsaimniekošanu

13.1. Atkritumu apstrādes metodes

Rekomendācija: norādītie atkritumu bīstamības kodi ir rekomendējami, ja produkts tika lietots saskaņā ar instrukciju. Izmantojot īpašos gadījumos vai speciāli apsaimniekojot atkritumus, lietotājam, pēc apstākļiem, var tikt norādīti arī citi atkritumu bīstamības kodi. Savācot sausu, var izmantot atkārtoti. Sajaucot ar ūdeni un tam sacietējot, utilizē kā betonu. Neizmest kopā ar sadzīves atkritumiem. Nenopludināt kanalizācijā. Atkritumu klasifikators 17 01 01 (betons). Nemazgāts iepakojums: Rekomendācija: atbrīvošanās saskaņā ar resoru reglamentu. Ieteicamais tīrīšanas līdzeklis: ūdens, ja iespējams, pievienot mazgāšanas līdzekli.

14. Informācija par transportēšanu

Cementam nepiemēro bīstamu kravu pārvadāšanas (*IMDG, IATA, ADR/RID*) prasības, un klasificēšana nav nepieciešama.

Nekādi īpaši piesardzības pasākumi nav nepieciešami, izņemot 8. iedaļā sniegtos norādījumus.

14.1. ANO numurs

Nepiemēro.

14.2. ANO sūtīšanas nosaukums

Nepiemēro.

14.3. Transportēšanas bīstamības klase (-es)

Nepiemēro.

14.4. Iepakojuma grupa

Nepiemēro.

14.5. Bīstamība videi

Nepiemēro.

14.6. Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem

Nepiemēro.

14.7. Transportēšana bez taras atbilstoši *MARPOL 73/78* II pielikumam un *IBC* kodeksam

Nepiemēro.

15. Informācija par regulējumu

Tiesību un normatīvie akti, kas reglamentē ķīmiskās vielas, preparāta klasifikāciju, marķējumu, lietošanas ierobežojumu, darbinieku drošības un veselības prasības, robežvērtības darba vides gaisā, atkritumu apsaimniekošanu u. c.:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecināma uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*);
- Komisijas Regula (ES) Nr. 453/2010, kas daļēji maina *REACH* Regulu;

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Versija 03

Izdota 01.10.2013.
Pārskatīta 01.10.2017.

- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (CLP Regula);
- Ar LR Vides ministra un veselības aizsardzības ministra 27.06.2002. pavēli Nr. 345/313 un 04.08.2003. pavēli Nr. 411/V-460 apstiprinātā „Bīstamo ķīmisko vielu un preparātu klasificēšanas un marķēšanas kārtība” (ar grozījumiem);
- Lietuvas higiēnas norma HN 23-2011 „Ķīmisko vielu ietekmes robežlielumi. Mērīšanas un ietekmes vērtēšanas vispārējās prasības”;
- LR pārdodamo priekšmetu (preču) marķēšanas un cenas norādīšanas noteikumi, kas apstiprināti ar LR Lauksaimniecības ministra 12.05.2002. pavēli Nr. 170 un 27.04.2002. pavēli Nr. 4-134 (jaunā redakcija);
- Ar LR Vides ministra 14.07.1999. pavēli Nr. 217 (jaunā redakcija 30.12.2003., ar pavēli Nr. 722) apstiprinātie „Atkritumu apsaimniekošanas noteikumi”;
- Ar LR Vides ministra 19.11.2002. pavēli Nr. 599 apstiprinātās „Prasības bīstamo ķīmisko vielu un preparātu iepakojumam un to iepakojšanas kārtība”;
- Eiropas valstu nolīgums par bīstamu kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR).

Ķīmiskās drošības novērtējums: nav veikts.

16. Cita informācija

Saīsinājumi: CAS Nr. – Ķīmiskās vielas identifikācijas dienesta vielai piešķirtais reģistrācijas numurs

EINECS Nr. – Eiropas ķīmisko komercvielu saraksta numurs.

Šajā drošības datu lapā sniegtajiem datiem ir jābūt pieejamiem visiem darbiniekiem, kuru darbs ir saistīts ar šo izstrādājumu. Šajā drošības datu lapā esošā informācija atbilst mūsu rīcībā esošajiem datiem, un tā ir paredzēta, lai raksturotu ķīmisko produktu no drošības un veselības jomas, vides aizsardzības viedokļa. Informācija drošības datu lapā tiks papildināta, ja būs pieejami jauni dati par ķīmiskās vielas, izstrādājuma iedarbību uz veselību un vidi, kā arī ja būs pieejami jauni dati par preventīviem līdzekļiem, lai samazinātu apdraudējumus vai pilnībā no tiem izvairītos.